

Undervisningsbeskrivelse

Stamoplysninger til brug ved prøver til gymnasiale uddannelser

Termin	December 2017
Institution	VUC Lyngby
Uddannelse	HF-enkeltfag
Fag og niveau	HistorieB
Lærer(e)	Jonas Halberg Pedersen og Tanja Sprenger
Hold	17hisb2

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb

Titel 1	Oversigtsforløb
Titel 2	Kirkens magt i Middelalderen
Titel 3	Da demokratiet kom til Danmark
Titel 4	Sydafrika
Titel 5	Danmark som slavenation
Titel 6	Nyhedsmedier

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

[Retur til forside](#)

Titel 1	Oversigtsforløb
Indhold	Gennemgåede fremstillinger: <ul style="list-style-type: none"> • Overblik – Verdenshistorien i korte træk, Ulrik Grubb, Bente Thomsen m.fl., Gyldendal, 2008 • Overblik – Danmarkshistorie i korte træk, Bente Thomsen, Lars Peter Visti Hansen m.fl., Gyldendal, 2010
Omfang	1 uge
Særlige fokuspunkter	<p>Forløbet har til formål at introducere kursisterne til historiens lange linje, og derved give dem en konkret viden om, hvad der kendetegner de forskellige historiske perioder. Dette skulle føre til, at de på denne baggrund får en forståelse af, hvordan historien har udviklet sig.</p> <p>Faglige mål: –redegøre for centrale udviklingslinjer og begivenheder i Danmarks, Europas og verdens historie –redegøre for sammenhænge mellem den lokale, nationale, regionale, europæiske og globale udvikling</p> <p>Kernestof: –hovedlinjer i Danmarks, Europas og verdens historie</p>
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning Virtuelle arbejdsformer Gruppearbejde Skriftligt arbejde

[Retur til forside](#)

Titel 2	Kirkens magt i Middelalderen
Indhold	Fremstillingstekster: <ul style="list-style-type: none"> • Verdenshistorie før 1750, s. 111-125, samt afsnittet 'Kirken og pavemagten', fra bogens online version • Romerrigetets undergang, Helles, Knud: Romerriget, Columbus 1987

- Gift som i Middelalderen, artikel fra Alt om Herning, 12. september 2013, ukendt forfatter, (<https://www.aoh.dk/artikel/gift-som-i-middelalderen>)
- Europa 1000-1300, s. 38-44, Kim Esmark og Brian McGuire, Roskilde Universitets Forlag, 1999
- Kultur og dagligdag, Anders Bøgh (<http://danmarkshistorien.dk/perioder/senmiddelalderen-1340-1536/kultur-og-dagligliv/>)
- Mennesker og kultur i Danmarks og Europas Middelalder, afsnittene: Kvinders stræben (s. 44-47), Kærlighed mellem kønnene (63-66) og Onaniens opdagelse (s. 67-69), Brian McGuire, 2001
- Indefra - europæiske kvinders historie belyst ved kildetekster, afsnittet 'Ægteskab, kærlighed og seksualitet', Nanna Damsholt, Museum Tuscaulanums Forlag, 1999, s. 94-95
- Korstogene - Idé og virkelighed, Lars Peter Visti Hansen, Systime, 2004, s. 7-14, s. 86-93
- Pesten – Den sorte død (uddrag), Faktalink.dk (<https://faktalink.dk/titelliste/61.pesten-2013-den-sort-dod>)

Kildemateriale:

- Feudaltrekanten
- Pave Gregor 7.'s brevkorrespondance med Kejser Henrik 4. (uddrag), Magtens Ansigter, s. 53-58, Johnny Thiedicke, Pantheon, 2001
- Pave Urban II's tale i Clermont, 1095, -Lars Peter Visti Hansen: Korstogene- Idé og virkelighed. Systime 2004

	<ul style="list-style-type: none"> • Fem danske skolebøgers fremstillinger af Middelalderen: <p>A. Fabricius <i>'Illustreret Danmarkshistorie for folket'</i> 4. Udgave, Gyldendal 1914. Nils Hartmann <i>'Børnenes Danmarkshistorie'</i>, Gyldendal 2000. Ebbe Kühle <i>'Danmark, historie, samfund'</i>, Gyldendal 1989, 2. Udgave 1994. Jönsson, Elmqvist, Langemar og Rydberg <i>'Historiebogen'</i>, Demos 1971. Olaf Søndberg <i>'Danmarks historie'</i>, Systime 1993, 1996.</p> <p>Film Materiale:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Jim Lyngvild i Radio 24/7 radioprogram om Romerrigets fald: https://www.face- book.com/Radio24syv/videos/1576655479029856/ • Pest over europa, afsnit 1 (<i>dokumentarfilm</i>): http://ucc.mitcfu.dk/TV0000019059, • Prinsesserne fra Blokken i Middelalderen: https://www.dr.dk/historie/danmarkshistorien/prinsesserne-fra-blokken-f-jeg-kunne-faktisk-godt-taenke-mig-leve-i#!/ • Game of Thrones, Jon Snow – King of the North: https://www.youtube.com/watch?v=AXAnxAA73xM • Horsens Middelalder Klip: https://www.youtube.com/watch?v=4W7x05djIXg
Omfang	5 uger
Særlige fokuspunkter	<p>Historiefaglige begreber:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Historiebevidsthed - Historiebrug - Den taksonomiske trappe (<i>redegørelse, analyse og diskussion</i>)

- Kildetekster og fremstillingstekster
- Reenactment

Overgang fra Antikken til Middelalder:

- Romerrigets fald
- Manglende centralmagt
- Kristendommens udbredelse

Feudalsamfundet:

- Den feudale samfundspyramide
- Hierarkisk samfund (én anden mands mand)
- Naturalieøkonomi
- Svag centralmagt (kongemagt)

Magtkampen mellem de gejstlige og de verdslige:

- Investiturstriden
- Politisk autoritet
- Åndelig autoritet
- Nøglemagten

Middelalderkirkens rolle i hverdagslivet:

- Syndsforladelse & Frelse
- Helvede og skærsilden
- Seksualmoral, kærlighed og ægteskab
- Det 4. Laterankoncil (*kirkemødet der indførte krav om at skrifte mindst 1 gang årligt*)

Korstogene

- Pave Urban II's korstogstale
- Aflad
- Hellig krig

	<p>Senmiddelalderen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Den sorte død/den første pestepidemi - Guds straf - Svækkelse af kirken <p>Dansk Middelalder:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Overgang fra Asa-tro til kristendom - Danske skolebøgers fremstillinger gennem ca. 100 år <p>Faglige mål:</p> <ul style="list-style-type: none"> • redegøre for centrale udviklingslinjer og begivenheder i Danmarks, Europas og verdens historie • redegøre for sammenhænge mellem den lokale, nationale, regionale, europæiske og globale udvikling • opnå indsigt i samspillet mellem natur, kultur, individ og samfund i et historisk perspektiv • reflektere over samspillet mellem fortid, nutid og fremtid, samt over mennesket som historieskabt og historieskabende <p>Kernestof:</p> <ul style="list-style-type: none"> • hovedlinjer i Danmarks, Europas og verdens historie • forandringer i levevilkår, teknologi og produktion • kulturer og kulturmøder i Europas og verdens historie • nationale og internationale konflikter og samarbejdsrelationer • historiebrug og -formidling • historiefaglige begreber
<p>Væsentligste arbejdsformer</p>	<p>Klasseundervisning Virtuelle arbejdsformer Gruppearbejde Skriftligt arbejde Individuelt arbejde</p>

Titel 3	Da demokratiet kom til Danmark
Indhold	<p>Gennemgåede fremstillinger:</p> <p>Kristensen, Anders Hedegaard, et al, <i>SamfNU</i>, Systime, 2008, s. 112-113</p> <p>Hansen, Mogens Herman, <i>Demokratiets historie fra oldtid til nutid</i>, Museum Tusulanums Forlag, 2012, s. 44-53</p> <p>Frederiksen, Peter, et al, <i>Grundbog til Danmarkshistorien</i>, Systime, 2006, s. 133-137</p> <p>Den almindelige stemmeret 1848: http://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/den-almindelige-stemmeret-1848/</p> <p>Valgret 1834-1915: http://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/valgret-1834-1915/</p> <p>Kampen for kvinders valgret: http://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/kampen-for-kvindes-valgret-1871-1915/</p> <p>Kvindelig valgret 1849-1915: http://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/kvindelig-valgret-1849-1915/</p> <p>Kühle, Ebbe, <i>Danmark - historie og samfund - hovedfaser i Danmarkshistorien</i>, Gyldendal, 1994, 135-144</p> <p>Bryld, Carl-Johan, <i>Danmark - fra oldtid til nutid</i>, Gyldendal, 2005, s. 169-174</p> <p>2000 danskere er frataget stemmeret, https://politiken.dk/indland/art5793960/2.000-danskere-er-frataget-stemmeret</p> <p>Fortiden ændrer sig ikke, men det gør historien (uddrag), https://politiken.dk/kultur/art4882673/Fortiden-%C3%A6ndrer-sig-ikke-men-det-g%C3%B8r-historien</p> <p>Grundlovsændringen 1953, http://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/grundlovsændringen-1953/</p> <p>Industrialiseringen (uddrag), faktalink.dk</p> <p>Myten om systemskiftet, https://www.information.dk/kultur/2011/07/myten-systemskiftet</p> <p>Socialdemokratiet vil give bander forsamlingsforbud, https://www.tv2lorry.dk/artikel/socialdemokratiet-vil-give-bander-forsamlingsforbud</p> <p>Året 1848 og overgangen fra enevælde til folkestyre (uddrag), http://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/1848/</p> <p>Demokratiet sejrede sent men stort i 1915, https://www.kristeligt-dagblad.dk/historie/demokratiet-sejrede-sent-men-stort-i-1915</p> <p>Gennemgåede kilder:</p>

	<p>Anders Fogh Andersens grundlovstale, 2007 (uddrag), dansketaler.dk Pia Kjærsgaards grundlovstale, 2007 (uddrag), dansketaler.dk Anders Samuelsen's grundlovstale 2017 (uddrag), dansketaler.dk Helle Thorning-Schmidt grundlovstale 2013 (uddrag), dansketaler.dk Grundloven, 1849 §91-93 Grundloven 1953 § 79 Louis Pio: Maalet er fuldt, 1872, http://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/louis-pio-maalet-er-fuldt-1872/ Carl Ploug i Landstinget om kommunal valgret til kvinder, 1888 Frederik Bajer i Folketinget, 4. feb. 1888 Johanne Meyer, Kvindens politiske valgret og valgbarhed, 1888 Rasmus Strøm, 1886</p> <p>Film/klip: Oplysningstiden, https://www.youtube.com/watch?v=BeNuTibYyLw Kvinder på Tinge. 90 år i politik, Kvinders valgret og danske statsministre, DR2, 2010, minuttal 00:22:15-00:37:11 Historien om Danmark, afsnit 8 – Grundloven folket og magten, DR1, 2017, minuttal 00:40:00-00:58:15 (kap 18-23) Plads til os alle - med loven eller uden, DR2, 2000, minuttal 00:28:15-00:30:50 Den sorte skole – slaget på fælleden, DR2, 2012</p> <p>Benyttede kompendier og løse kopiark: Da demokratiet kom til Danmark – kompendium, s. 1-4, 7-13, 17-43 2000 danskere er frataget stemmeretten Da demokratiet kom til Danmark - kildesæt Danmarkskort Demokratiet sejrede sent men stort i 1915 Fortiden ændrer sig ikke men det gør historien Grundloven 1849 og 1953 om forsamlingsfrihed Grundlovstaler Grundlovsændringen 1953 Industrialiseringen Kvindelig valgret – argumenter for og imod Myten om systemskiftet Maalet er fuldt og grundlovsparagraf 91-93 Socialdemokratiet vil give bander forsamlingsforbud Året 1848 og overgangen fra enevælde til folkestyre</p>
Omfang	5 uger
Særlige fokuspunkter	Fagligt indhold:

Ved udgangen af forløbet skal kursisten:

- Opnå indsigt i hvordan de demokratiske ideer startede i antikkens Athen, poppede op i oplysningstiden for at få rod fæste i Europa i midten af 1800-tallet.
- Få en forståelse af at begrebet "demokrati" har ændret betydning gennem tiden.
- Kunne analysere hvorfor der sker en demokratiseringsproces med industrialiseringen.
- Kunne sammenligne juni-grundloven, den gennemsete grundlov, 1915-grundloven og 1953-grundloven og forklare på hvilken måde de er ens og hvordan de adskiller sig fra hinanden.
- Kunne analysere hvilken betydning grundlovene, Slaget på Fælleden, Systemskiftet og Påskekrisen har haft for det danske demokratis udvikling.
- Kunne analysere den danske demokratiske udvikling og derved få en forståelse af, at den demokratiske udvikling ikke nødvendigvis er lineær, hvor samfundet automatisk bliver mere og mere demokratisk.
- Kunne diskutere hvordan grundlovsparagrafferne kommer til udtryk i dag og derved hvorvidt nutidens samfund er demokratisk.
- Kunne diskutere hvordan det danske demokrati fremstilles i taler og fremstillinger i dag og hvorfor der lægges vægt på denne fremstilling.

Væsentlige begreber:

John Locke

Montesquieu, magtens tredeling

Demokrati

Juni-grundloven, 1849

Rigsdag

Landsting

Folketing

Frihedsrettigheder

Industrialiseringen

4-parti-system (Venstre, Socialdemokratiet, Højre/Det konservative Folkeparti,

Det radikale Venstre

Slaget på fælleden, 5. maj 1872

Den gennemsete grundlov, 1866

Provisorietiden, 1885-1894

Systemskiftet, 1901

Parlamentarisme

1915-grundloven

Påskekrisen, 1920

	<p>1953-grundloven</p> <p>Faglige mål:</p> <ul style="list-style-type: none"> • redegøre for centrale udviklingslinjer og begivenheder i Danmarks, Europas og verdens historie • redegøre for sammenhænge mellem den lokale, nationale, regionale, europæiske og globale udvikling • reflektere over samspillet mellem fortid, nutid og fremtid, samt over mennesket som historieskabt og historieskabende • anvende metodisk-kritiske tilgange til at udvælge og analysere historisk materiale, herunder eksempler på brug af historie • opnå indsigt i hvordan historiefaget kan medvirke til at forstå og løse problemer i nutiden • formulere historiske problemstillinger og relatere disse til kursisternes egen tid • demonstrere viden om fagets identitet og metoder. <p>Kernestof:</p> <ul style="list-style-type: none"> • hovedlinjer i Danmarks, Europas og verdens historie • forandringer i levevilkår, teknologi og produktion • styreformer, herunder demokrati og demokratiseringsprocesser • politiske ideologier • historiebrug og -formidling • historiefaglige begreber
<p>Væsentligste arbejdsformer</p>	<p>Klasseundervisning Virtuelle arbejdsformer Gruppearbejde Skriftligt arbejde Individuelt arbejde</p>

Titel 4	Sydafrika
Indhold	<p>Gennemgåede fremstillinger</p> <p>Gunnarsen, Gorm, Sydafrikas historie, Gyldendal, 1999, s. 16-28, 33-36</p> <p>Sydafrika før Apartheid, <a denstoredanske.dk="" geografi_og_historie="" href="https://afrika.dk/vidensbank/sydafrika-under-<u>apartheid/sydafrika-f%C3%B8r-<u>apartheid</u></p> <p>Afrikas historie - mødet mellem sorte og hvide s. 49-52, 54-57</p> <p>Boerkrigen,
 <a href=" http:="" milit%c3%a6re_forhold_og_kri-<u="">gshistorie/Milit%C3%A6r-og_krigshistorie/Boerkrigen</p> <p>Hvad er ANC?, <a afrika.dk="" href="https://afrika.dk/vidensbank/sydafrika-under-<u>apartheid/hvad-er-<u>anc</u></p> <p>Nationalistpartiet og Broderbånd, <a href=" https:="" sydafrika-under-<u="" vidensbank="">apartheid/hvad-er-anc</p> <p>Love om apartheid, <a <u="" faktalink.dk="" href="https://afrika.dk/vidensbank/sydafrika-under-<u>apartheid/hvad-var-<u>apartheid/apartheid-lovene</u></p> <p>Afskaffelsen af apartheidstyret, apar</p> <p>Nelson Mandela, <a baggrund="" href="http://www.historiensverden.dk/leksikon/biografier/<u>mandela_nelson/</u></p> <p>Tid til sandhed og forsoning,
 <a href=" htm="" https:="" mandela%20i%20danmar-<u="" nyheder="" tema1999="" www.dr.dk="">k/70.htm</p> <p>Ingen forsoning i Sydafrika, <a <u="" href="https://www.information.dk/1998/08/<u>ingen-<u>forsoning-sydafrika</u></p> <p>Tilgivelse men ikke glemsel, tilgivelse-men-ikke-glemsel</p> <p>Nelson Mandela - set i et afrikansk og afroamerikansk perspektiv, <a <u="" content="" globalnyt.dk="" href="https://globalnyt.dk/content/<u>nelson-mandela-set-i-et-afrikansk-og-<u>afroamerikansk-perspektiv</u></p> <p>Første hvide farmer tvinges fra jorden i Sydafrika,
 forste-hvide-farmer-tvinges-fra-jorden-i-sydafrika</p> <p>Race er stadig et problem i Sydafrika, <a <u="" href="https://www.information.dk/udland/2012/08/<u>race-stadig-problem-sydafrika</u></p> <p>Apartheidmuseet,
 Apartheid-Museum-<u>Johannesburg.d6066839.Sev%C3%A6rdigheder</u></p> <p>Apartheid på museum, </p>

	<p>Tale af Cecil Rhodes, Fredslund Andersen, Sune, <i>Afrikas historie siden 1880. Erobring, frigørelse, uafhængighed</i>, Acta Munksgaard, 1976</p> <p>Jordloven 1913, Gunnarsen, Gorm, <i>Sydafrikas historie</i>, Gyldendal, 1999</p> <p>Tale afholdt af politiker fra Nationalistpartiet i 1953, Gunnarsen, Gorm, <i>Sydafrikas historie</i>, Gyldendal, 1995</p> <p>Kort over townships ca. 1985, Gunnarsen, Gorm, <i>Sydafrikas historie</i>, Gyldendal, 1995,</p> <p>Race-omklassificering 1988, Gunnarsen, Gorm, <i>Sydafrikas historie</i>, Gyldendal, 1995</p> <p>Film/klip</p> <p>Mandela i frihedens navn, britisk dokumentar 2009, vist på DR1 d. 7. dec. 2013</p> <p>Horisont – Sydafrikas knuste drøm, DR1, 2016</p> <p>Sydafrika 1990 - verdenshistorie set gennem DR's udsendte, DR2, 2015</p> <p>Winni Mandelas død - klip fra Tv2 nyhederne, 2. april - 9.35-11.45</p> <p>Husker du - året er 1977, DR2, 2012, minuttal 51:45-52:45</p> <p>Youtubevideo, Free Nelson Mandela, Wembley stadion 11. juni 1988, https://www.youtube.com/watch?v=U4HN5FQoLtM</p> <p>Zuma og Ramaphosa, Magtkamp i Sydafrika – tema på dr.dk</p> <p>Apartheidmuseet – hjemmeside for apartheidmuseet i Johannesburg</p> <p>Benyttede kompendier og løsarck</p> <p>Sydafrika – kompendium s. 1-11, 17-41, 45-48</p> <p>Boerkrigen - tekst</p> <p>Integrationsmodeller</p> <p>Jordloven 1913</p> <p>Nationalistpartiet og Broderbånd</p> <p>Sandheds- og forsoningskommissionen</p> <p>Soweto-oprøret</p> <p>Sydafrika – kilder</p> <p>Sydafrika i dag – tekster og opgave</p> <p>Tale af Cecil Rhodes, 1887</p>
Omfang	5 uger
Særlige fokuspunkter	

Fagligt indhold:

Ved udgangen af forløbet skal kursisten

- Opnå kendskab til de sydafrikanske folkeslag og europæernes indtog i Sydafrika frem til slutningen af 1800-tallet.
- Kunne redegøre for hvilke årsager der lå til grund for den britiske kolonisering af Afrika i årene 1884-1914.
- Kunne analysere hvorfor apartheidstyret blev indført 1948.
- Kunne redegøre for den førte politik under apartheidstyret.
- Kunne analysere hvorfor apartheidstyret blev afviklet fra 1990/1994.
- Kunne diskutere hvordan modstanden mod apartheidstyret kom til udtryk.
- Diskutere hvilken betydning Nelson Rolihlahla Mandelas har haft for apartheidstyrets afvikling og efterfølgende politik i Sydafrika.
- Diskutere i hvor høj grad de udfordringer Sydafrika i dag står over for skyldes apartheidpolitikken.

Væsentlige begreber:

Boerkrigen 1899-1902

Lagden-kommissionen, 1903

ANC

Nationalistpartiet

Segregation

Apartheid

Sharpeville-krisen, 1960

Soweto-oprøret, 1976

Steven Biko

Nelson Rolihlalah Mandela

F.W. De Klerk

Sandheds- og forsoningskommissionen

Faglige mål:

Kursisten skal kunne:

- redegøre for centrale udviklingslinjer og begivenheder i Danmarks, Europas og verdens historie
- redegøre for sammenhænge mellem den lokale, nationale, regionale, europæiske og globale udvikling
- reflektere over samspillet mellem fortid, nutid og fremtid
- anvende metodisk-kritiske tilgange til at udvælge og analysere historisk materiale, herunder eksempler på brug af historie
- opnå indsigt i hvordan historiefaget kan medvirke til at forstå og løse problemer i nutiden

	<ul style="list-style-type: none"> • formulere historiske problemstillinger og relatere disse til kursisternes egen tid <p>Kernestof: Kernestoffet er:</p> <ul style="list-style-type: none"> • hovedlinjer i Danmarks, Europas og verdens historie • kulturer og kulturmøder i Europas og verdens historie • nationale og internationale konflikter og samarbejdsrelationer • historiebrug og –formidling • historiefaglige begreber.
Væsentligste arbejdsformer	<p>Klasseundervisning Virtuelle arbejdsformer Gruppearbejde Skriftligt arbejde Individuelt arbejde</p>

Titel 5	Danmark som slavenation
Indhold	<p>Baggrundsmateriale</p> <ul style="list-style-type: none"> • 'Sukker, slaver og skæbner', Christian Vollmond, Nationalmuseet, 2007 • Danmarkshistorie – mellem erindring og glemsel, Kristian Iversen og Ulla Pedersen, Columbus, 2014, s. 13-17 • 'De Vestindiske Øer', danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/de-vestindiske-oeer-dansk-vestindien • 'Enhedslisten: Danmark bør undskylde slavefortid', Politiken artikel af Nilas Heinskou, d. 30. oktober, 2013 http://politiken.dk/indland/art5481006/Enhedslisten-Danmark-b%C3%B8r-undskylde-slavefortid • 'Frigivelse eller frigørelse? To versioner af historien', sortsamvittighed.dk: (http://www.sortsamvittighed.dk/sort-hvid-historie.html)

Kildemateriale:

- Erik Pontoppidan (1698-1754) udtalelse om slaverne, Magtens ansigter, Johnny Thiedicke, Pantheon, 2001
- Hans West om slaverne, Magtens ansigter, Johnny Thiedicke, Pantheon, 2001
- Forordning om negerhandelen, 1792, fundet på danmarkshistorien.dk
- Billede af slaveskibet Brooks, 1788
- Christian Henriksen Pram, kritik af slaveriet: <http://den-vestindiske-arv.dk/om-projektet-og-hjemmesiden/menneskesyn/>
- Danmark som kolonimagt, artikel af Birgitte Holten på kulturarv.dk's hjemmeside, anvendt som kildetekst (erindrings-analyse)
- 'Hamilton returnerer fra Danmark', karikaturtegning af Storm P, 1915

Filmmateriale:

- Dansk Vestindien – historien kort med Erik Gøbel fra Rigsarkivet: <https://www.youtube.com/watch?v=L-S8tXePnE>
- Lars Løkke Rasmussens omtale af Dansk Vestindien i sin 2016 nytårstale: <https://www.dr.dk/nyheder/politik/efter-loekkes-nytaarstale-sig-undskyld-danmarks-slavefortid#!/>
- 'Slavenation Danmark' afsnit 1 og 2, DR, 2017
- 'Kald mig bare brun', afsnit 1, Anna Neye undersøger i 3 afsnit danskernes syn på brune mennesker op gennem historien, 2016
- Den danske turistguide Louise Kjær fra Stjernegaard Rejser fortæller heltehistorien om massa Peter von Scholten: <http://www.sortsamvittighed.dk/sort-hvid-historie.html>
- Lars Lilholt, 'Da Danmark var en slavenation': <https://www.youtube.com/watch?v=tZ2Ix3xBQaM>
- Raske Penge, 'Blodsukker': <https://www.dr.dk/historie/danmarkshistorien/laagsus-danmarkshistorie/rasmus-raske-penge-vil-omskrive-historien>

Podcast:

- <https://bibliotek.kk.dk/nyheder/mp3-podcast/slavehandlernationalen-danmark>

Kildeoversigt udleveret i forbindelse med historieopgaveskrivning:

Rigsarkivets hjemmeside om Dansk Vestindien:

<https://www.virgin-islands-history.org/>

danmarkshistorien.dk's side 'De vestindiske øer':

http://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/de-vestindiske-oer-dansk-vestindien/?no_cache=1&cHash=e175fdd2fd5d8a7f1a88e7953216a38f

EMU'en om Den transatlantiske slavehandel:

<http://www.emu.dk/modul/den-transatlantiske-slavehandel-5-dansk-vestindien>

Det Vestindiske Selskab:

<http://www.dwis.dk/>

Radioudsendelser:

P1 programmet Tidsånd: Tidsånd: 'Danmark som slavenation', indeholder debat

<http://www.dr.dk/radio/ondemand/p1/tidsaand-2#!/19:10>

Podcast: Slavehandlarnationen Danmark:

<https://bibliotek.kk.dk/nyheder/mp3-podcast/slavehandlarnationen-danmark>

Erindringshistorie:

Kald mig bare brun:

'Skuespilleren og manuskriptforfatteren Anna Neye er født og opvokset i Danmark og har spist stegt flæsk og persillesovs hele sit liv, meeen der er bare en lille bitte ting. Hun er brun. Hun har dog altid fået af vide af sin hvide danske mor, at hudfarve intet betyder i Danmark. Men hvis det virkelig forholder sig sådan, hvorfor diskuterer, vi så stadig, om folk har ret til at kalde sådan én som hende for "neger"? I denne serie undersøger Anna Neye, hvordan brune danskeres liv har taget sig ud fra 1600-tallet og frem til i dag. Om hvordan brune danskere er blevet portrætteret og benævnt' (tekst fra DR's hjemmeside).

Afsnit 1: <https://www.youtube.com/watch?v=oig51UYRj6g>

Afsnit 2: <https://www.youtube.com/watch?v=3N-VmGT4ZeA&t=262s>

Afsnit 3: <https://www.youtube.com/watch?v=VB-Lf-hxGpA>

Slaveblod på hænderne:

Bør Danmark sige undskyld? – Debat med 3 (ret enige) debattører

www.hval.dk/mitcfu (Find udsendelsen under 'Mine materialer')

Erindringshistorie - 1001 fortællinger:

Nedenstående uddrag udgør et eksempel på meget positiv fremstilling af Danmarks tid som kolonimagt. Man vil her kunne inddrage et begreb som erindringshistorie, i en diskussion af hvad der i omtalen af kolonitiden bliver glemt og hvorfor(?):

”...Danmarks tid som kolonimagt er interessant af flere grunde.

For det første, fordi dets enorme geografiske spredning både demonstrerer stor politisk vilje og tilsvarende søfartsmæssig

formåen. For det andet, fordi det især i 1700-tallet blev en økonomisk succeshistorie”

http://www.kulturarv.dk/1001fortaellinger/da_DK/theme/danmark-som-kolonimagt/article

Sort samvittighed:

Hjemmeside der gør oprør imod den hidtil dominerende opfattelse af Danmarks tid som kolonimagt/slavenation:

<http://www.sortsamvittighed.dk/>

Undskyldningsdebatten:

Lars Løkke om De danskvestindiske øer i sin nytårstale, 2017:

Hvad karakteriserer undskyldningsdebatten i Danmark? Hvem er for og hvem er imod? Og hvorfor? Mange både politikere og historikere har blandet sig i debatten...

<http://www.dr.dk/nyheder/politik/efter-loekkes-nytaarstale-sig-undskyld-danmarks-slavefortid>

Artikel fra Videnskab.dk – 'Danmark kan ikke undskylde for slavehandel':

<http://videnskab.dk/kultur-samfund/danmark-kan-ikke-undskylde-slavehandel>

JP Artikel: flertal af danskere *for* undskyldning. Se også video-udsagn (*ude til højre*)

<https://jyllands-posten.dk/indland/ECE9217079/danskere-vil-give-en-undskyldning-til-slavernes-efterkommere-i-vestindien/>

Andre Henvisninger:

Tivoli Udstilling af mennesker fra de danske kolonier, 1905

1905 besluttede Tivoli at oprette en udstilling om de danske kolonier, for at skabe større viden om hvordan mennesker så ud i de danske kolonier. Til det formål hentede man et søskendepar til

	<p>Danmark fra Dansk Vestindien. Storebrorens beretning kan du læse her:</p> <p>http://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/sorte-boern-i-koebenhavn-1905/</p>
Omfang	5 uger
Særlige fokuspunkter	<p>Faglige mål:</p> <ul style="list-style-type: none"> • redegøre for centrale udviklingslinjer og begivenheder i Danmarks, Europas og verdens historie • redegøre for sammenhænge mellem den lokale, nationale, regionale, europæiske og globale udvikling • opnå indsigt i samspillet mellem natur, kultur, individ og samfund i et historisk perspektiv • skelne mellem forskellige typer af forklaringer på samfundsmæssige forandringer • reflektere over samspillet mellem fortid, nutid og fremtid, samt over mennesket som historieskabt og historieskabende • anvende metodisk-kritiske tilgange til at udvælge og analysere historisk materiale, herunder eksempler på brug af historie • opnå indsigt i hvordan historiefaget kan medvirke til at forstå og løse problemer i nutiden • formulere historiske problemstillinger og relatere disse til kursisternes egen tid <p>Kernestof:</p> <ul style="list-style-type: none"> • hovedlinjer i Danmarks, Europas og verdens historie • forandringer i levevilkår, teknologi og produktion • styreformer, herunder demokrati og demokratiseringsprocesser • kulturer og kulturmøder i Europas og verdens historie • nationale og internationale konflikter og samarbejdsrelationer • globalisering • historiebrug og –formidling • historiefaglige begreber
Væsentligste arbejdsformer	<p>Klasseundervisning Virtuelle arbejdsformer Gruppearbejde Skriftligt arbejde Individuelt arbejde Ekskursion</p>

Titel 6	Nyhedsmedier
Indhold	<p>Skriftligt Materiale:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Avisernes udvikling, Rune Valentin Gregersen, Systime: https://mediernu.systime.dk/index.php?id=151 • Lange linjer i informationsspredningens historie, Medier Nu, Rune Valentin Gregersen, Systime: https://mediernu.systime.dk/index.php?id=246 • Positive og negative vurderinger af nyhedsmediernes udvikling, Medier Nu, Rune Valentin Gregersen, Systime: https://mediernu.systime.dk/index.php?id=246 • Den der råber lyver, Lea Korsgaard, Zetland, 2019, s. 9-17 • Den der råber lyver – Lea Korsgaard: https://www.youtube.com/watch?v=fQtj0rdcqG0 • DR's Falske nyheder test: https://www.dr.dk/nyheder/indland/test-kan-du-spotte-falske-nyheder-paa-facebook • Filosofer advarer: Vi kan få en faktakrise på niveau med sidste årtis finanskriser, Kristeligt Dagblad artikel om Fake news – interview af Vincent Hendricks og Mads Vestergaard, d. 7. august 2017: https://www.kristeligt-dagblad.dk/danmark/vi-kan-faa-en-faktakrise-paa-niveau-med-sidste-aartis-finanskriser • Vore Meningsfæller, artikel fra DR, skrevet af David Rebouh: https://www.dr.dk/nyheder/indland/ekspert-vi-laaser-os-inde-i-ekkokamre-med-vores-meningsfaeller#!/ • Mediernes magt (uddrag), Faktalink.dk: https://faktalink.dk/titelliste/mediernes-magt • MedieDK, Stig Hjarvard. Udgivet af forlaget L&R Uddannelse, 2011, s. 27-28 + 112-123 (uddrag) • Nyhedsmediernes historiske udvikling: https://politiknu.systime.dk/index.php?id=793 <p>Filmmateriale:</p> <ul style="list-style-type: none"> • TV-avisen, 15.08.1978: https://www.youtube.com/watch?v=OwI34gZvd_Y • TV2 Nyhederne, 2014: https://www.youtube.com/watch?v=aHY6672A-t0 • VIDEO World Wide Web fylder 25: Her er 90'ernes startguide til Internettet: https://www.dr.dk/nyheder/kultur/historie/video-world-wide-web-fylder-25-her-er-90ernes-startguide-til-internettet#!/ • Horisont: 'Kampen om sandheden', vist på DR1, d. 19-07-2018: http://ucc.mitcfu.dk/TV0000107083

	<ul style="list-style-type: none"> • Vincent Hendricks – Detstarterigymnasiet.dk: http://www.vibrugerhovedet.dk/#hvadskalmanbrugehovedettil <p>Kilder brugt ifm. kildekritik øvelser:</p> <p>Trol Ednuh øvelsen – Find al information i kan om Trol Ednuh: http://denstoredanske.dk/Gyldendals_Teaterleksikon/Norge/Trol_Ednuh</p> <p>’Total viking power’: https://www.viking.virkelighed.dk/</p> <p>Jyds atomkraft: http://www.jydskatomkraft.dk/</p> <p>The Flat Earth Society: https://theflatearthsociety.org/home/index.php/about-the-society</p> <p>24nyt.dk</p> <p>Denkorteavis.dk</p> <p>Newsspeek.info</p> <p>Leksikon.org</p> <p>Modkraft.dk</p>
Omfang	5 uger
Særlige fokuspunkter	<p>Problemformulering:</p> <p><i>Hvad er sammenhængen mellem tidens medier, og den måde befolkningen er blevet orienteret om - og orienterer sig i - samfundsudviklingen?</i></p>

Medier Tema – Overblik & Vigtige Begreber

LANGE LINJER I INFORMATIONSSPREDNINGEN

5 mediekultur (*Stig Hjarvard*)

Gutenbers bogtrykkemaskine

De 7 forskellige Massemedier

3 medieopfattelser

Den globale landsby

NYHEDSMEDIERNES UDVIKLING

Partipresse (*vælgergruppe, classesamfund*)

Omnibuspresse (*alle borgere, OBS/Afsenderorientering, tilstræbt objektivitet*)

Segmentpresse (*målgruppe, OSB/Modtagerorientering*)

Stigende kommercialisering (*Individ-orientering/personfiksering, nyheder som underholdning*)

INTERNETTET

Web 1.0 à Web 2.0

Ekkokamre

Fake news & Misinformation (*Den amerikanske valgkamp*)

Det postfaktuelle samfund (*Infowars*)

Kildekritik (*total viking power, m.m.*)

Lea Korsgaards analyse (*Prolog i 'Den der råber lyver'*)

Faglige mål:

- redegøre for centrale udviklingslinjer og begivenheder i Danmarks, Europas og verdens historie
- redegøre for sammenhænge mellem den lokale, nationale, regionale, europæiske og globale udvikling
- opnå indsigt i samspillet mellem natur, kultur, individ og samfund i et historisk perspektiv
- opnå indsigt i hvordan historiefaget kan medvirke til at forstå og løse problemer i nutiden

	<p>Kernestof:</p> <ul style="list-style-type: none"> • hovedlinjer i Danmarks, Europas og verdens historie • forandringer i levevilkår, teknologi og produktion • styreformer, herunder demokrati og demokratiseringsprocesser • kulturer og kulturmøder i Europas og verdens historie • historiefaglige begreber
<p>Væsentligste arbejdsformer</p>	<p>Klasseundervisning Virtuelle arbejdsformer Gruppearbejde Skriftligt arbejde Individuelt arbejde</p>